ÅPENHETSRAPPORT NMK – 2025

Ny Musikks Komponistgruppe (NMK) er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Organisasjonen ble startet av norske rettighetshavere i 1980, og forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Kopinor vurderer og gjennomfører individuell fordeling av vederlag i tråd med lov om kollektiv forvaltning.

Midlene som ikke kan fordeles individuelt på vårt område har NKF, NOPA og NMK i fellesskap ansvar for å forvalte. Også i NKF, NOPA og NMK, gjøres en vurdering av om midlene kan fordeles individuelt. En del kopieringsvirksomhet, for eksempel i skoleverket er det ikke mulig å få registrert til en hensiktsmessig kostnad. Organisasjonene har i fellesskap vurdert, og ikke funnet grunnlag for, bruk av analogier. Det vil gjøres en årlig vurdering av dette.

NKF, NOPA og NMK har valgt å delegere forvaltningen av midlene vi får overført fra Kopinor til Komponistenes vederlagsfond. Midlene overføres i sin helhet direkte til fondet. Organisasjonene har ingen egne inntekter eller kostnader knyttet til forvaltningen av disse midlene.

Denne åpenhetsrapporten gjelder forvaltning av kollektive midler gjennom Kopinor. Rapporten svarer til kravene til rapportering i lov om kollektiv forvaltning og tilhørende forskrift. Vi viser ellers til Komponistforeningens årsmelding, samt egen årsmelding for Komponistenes vederlagsfond, vedlagt denne rapporten.

NyMusikks Komponistgruppe (NMK) startet sin virksomhet i 1978, og er en faggruppe for komponister og lydkunstnere i etableringsfasen uavhengig av alder. NMK skal hjelpe komponistene til å komme i gang med sin profesjonelle karriere gjennom samarbeid med profesjonelle aktører - musikere, ensembler og festivaler både nasjonalt og internasjonalt. Med etableringsfasen menes relativt nyutdannede komponister, komponister som var etablert sitt hjemland, men flyttet til Norge og har lite nettverk eller komponister som har begynt å komponere i senere stadier av livet.

Foreningen er bygd opp av følgende organer: Generalforsamlingen, styret, arbeidsutvalget bestående av styreleder og nestleder med økonomiansvar. I 2025 hadde NMK 78 medlemmer (hvorav tre i permisjon). Medlemstallet har holdt seg stabilt sammenlignet med 2024, da NMK i 2024 hadde NMK 77 medlemmer (hvorav tre i permisjon). Styret har hatt en felles oppslutning om at medlemsantallet kan øke. Dette reguleres ved inntak av nye medlemmer opp mot utgående. Medlemstallet har steget jevnt siden 2009, da det var 30 medlemmer i NMK.

Rutine for undersøkelse av mulighetene for individuell fordeling av vederlag fra Kopinor

Kopinors representantskap har med utgangspunkt i Åndsverksloven (åvl) vedtatt «Retningslinjer for forvaltning og fordeling av vederlag». Retningslinjene fastslår at vederlagsmidler som kan knyttes til individuelle rettighetshavere basert på opplysninger om bruken, skal fordeles individuelt av Kopinor. Rettighetshavere skal rette krav om slikt individuelt vederlag til Kopinor.

Når slike opplysninger ikke foreligger, fordeler Kopinor vederlagsmidlene til de kategorier av rettighetshavere som Kopinor krever inn vederlag for. Kopinors årsmøte besluttet i juni 2022 derfor prinsippet om å fordele ikke-fordelbare midler til fordelingsorganisasjonene med bakgrunn i Prop. 53 L.

I Prop. 53 L (2020–2021) fastslås organisasjonenes frihet på dette området:

> *«Departementets vurdering er at det ikke er behov for nærmere lovregulering av hvordan de ikke-fordelbare midlene skal brukes. De kollektive forvaltningsorganisasjonene selv er nærmest til å vurdere hva som er til beste for sine medlemmer. Etter departementets syn bør det være opp til årsmøtet å beslutte dette. Det innebærer at årsmøtet kan vedta generelle prinsipper om at ikkefordelbare midler kan fordeles kollektivt.»*

Medlemsorganisasjonene i Kopinor mottar på bakgrunn av dette vederlag for de kategorier av rettighetshavere organisasjonen representerer, i samsvar med fremforhandlede fordelingsavtaler. Med vederlaget følger derfor ikke annen informasjon enn hvilket avtaleområde vederlaget er innkrevd fra.

Plikt til å fordele individuelt og rutiner for undersøkelser

Åndsverkloven og Kopinors retningslinjer innebærer at NMK så godt som mulig skal bestrebe seg på å fordele rettighetsvederlag individuelt. Videre kan NMK benytte analogier eller kunnskap fra andre områder som grunnlag for fordelingen, dersom det finnes informasjon på det aktuelle området.

NMK plikter på årlig basis å undersøke om det foreligger nye opplysninger som kan muliggjøre ytterligere individuell fordeling, representert ved nye faktiske individuelle oversikter av faktisk kopiering, statistiske undersøkelser, eller opplysninger om mulige analoge områder.

NMK har derfor vurdert å søke samarbeid med andre organisasjoner for å koordinere eventuelle analogier innenfor musikkområdet. De områder vi har sett for oss at kan være relevante å vurdere som grunnlag for å utarbeide relevante analogier for utgiverområdet, er følgende:

1. Opplag og digital bruk.
2. Omsetning.
3. Antall digitalt publiserte verk.

Opplag

Det finnes ikke noen sentral oversikt over de relevante utgivelsene relatert til åndsverksloven, så totalantallet for kategorien er svært usikkert og omfanget av selvpublisering er udokumentert, men antatt økende.

Digital bruk

Det finnes ikke noen sentral oversikt over de relevante utgivelsene relatert til åndsverksloven, så totalantallet for kategorien er usikkert. Det finnes heller ingen kjente tall for den digitale bruken av de ulike tjenestene som tilbyr tilgang til utgivelser av noter.

Opplag og digital bruk som analogi for fordeling av kopieringsvederlag for opphavere

Det finnes ikke målinger, ut over de målinger Kopinor utfører, over faktisk kopiering. Disse er svært mangelfulle og Kopinor har selv ingen særskilt statistikk for noter. Det eksisterer heller ikke fakta som viser at det er noe direkteforhold mellom opplag og kopiering. NMK konkluderer derfor med at det ikke er mulig å utlede av dette noen form for fordelingsanalogi overfor opphavere basert på dette.

Omsetning

NMK har vurdert om det er mulig å legge omsetning til grunn for fornuftige analogier, som kan bidra til å fordele vederlag individuelt. Det finnes ingen samlet oversikt over noteomsetning på utgiversiden i Norge p.t. Det er heller ingen fakta som peker på at det er et direkte forhold mellom omsetning og omfanget av kopiering, og det er mulig å forestille seg at omfanget av kopiering kan både øke og synke som følge av stor omsetning av en utgivelse.

Det er derfor ikke mulig å lage analogier basert på omsetning for å sannsynliggjøre kopiering innenfor kategorien.

Antall digitalt publiserte saker

Det finnes ingen samlet fremstilling av digitale utgivelser av noter i Norge, og omfanget av selvpublisering er også ukjent men antatt økende. Det er heller ingen faktiske forhold som peker på at det er sammenfall mellom antallet utgivelser og omfanget av kopiering.

Samlet vurdering

Selv med en ubegrenset kostnadsinnsats, vil det ikke være mulig å identifisere individuelle rettighetshavere fordi grunnlaget ikke eksisterer verken hos utgivere eller kunder av Kopinor.

NMKs forståelse av dette er at Kopinor allerede har foretatt individuell fordeling med utgangspunkt i tilgjengelig faktagrunnlag og fordelt vederlagsmidlene innenfor de kategorier rettighetshavere NMK representerer i den utstrekning som er mulig. Ut over dette finnes ikke ytterligere opplysninger, målinger eller analogier som muliggjør ytterligere individuell fordeling.

NMK anser at ordningen som her er beskrevet, hvor Kopinor innestår for individuelle krav, ivaretar lovens hensyn til individuelle rettighetshavere.

Komponistenes vederlagsfond har utformet sin egen åpenhetsrapport som gir oversikt over vederlagsmidlene. Les denne her.